

פרשת במדבר תש"פ

בצדקותה וחכמתה ידעה לשמוח שבעלה לומד יומם ולילה. וכאשר יש שמחה פנימית וסיפוק, לא חסר דבר. עונג מיוחד היה לראות את הרב בשעות הלילה לומד בביתו בהול הקטן שהכיל ד' אמות על ד' אמות, והוא יושב על כסא בלי משענת ושולחן קטן שעליו מנורה קטנה. והוגה בתורה בלי הפסקה. הכל צפוף, אבל הכל שמח, בכל המצבים".

תלמידים רבים הגיעו לשם ללמוד מפי הרב, והם החליטו כי יעשו משהו למען רבם. אחד המשתתפים בשיעורים בבית הרב פלמן שהכיר את הצפיפות בבית, יזם שיחה עם הגאון רבי **יודל בויאר** במטרה שביקש מאביו [ששימש כסגן ראש העיר בתל אביב] שינסה להשיג אישור לתוספת בנייה להרחבת הדירה - עבור הרב פלמן.

אביו של ר' יודל ששמע על הצפיפות בביתו של הת"ח מבני ברק, לא השתהה, ובמוצאי שבת נסע במיוחד מתל אביב לבני ברק יחד עם בנו ר' יודל לבית הגרב"צ, כדי לבדוק את האפשרות לתוספת בנייה. אביו של ר' יודל שירטט תכנית הרחבה, ולאחר מכן פנה עם התוכנית לראש העיר בני ברק, ואמר לו: "זו בקשה אישית שלי לרישיון עבור הדירה של משפחת פלמן". והגלגלים החלו לנוע.

מודד העיריה ממחלקת ההנדסה מספר: "במשך כמה ימים עסקנו ברציפות, אני ופקידים נוספים בתיק הזה. ראש העיר הבהיר לנו את דחיפות העניין. מי שלא ראה את הצפיפות ששררה בביתם לא יבין במה מדובר".

ואכן לאחר עבודה אינטנסיבית, כל השכנים של הרב פלמן שגרו בצד הבניין שלו קיבלו רישיון לתוספת בנייה. אמנם, מטרת הרישיון לא נועדה להרחיב את דירת השכנים, אלא שכדי לאשר למשפחת פלמן חדר גדול ומרפסת, הייתה חובה לאשר תוספת בנייה גם לשכנים. חלק מדיירי הבניין מימשו במהירות את זכות הרישיון שניתן להם, אבל ר' בן ציון לא השיג כסף למימון הבנייה.

חלפו הימים ונודע לאחד התלמידים מישיבת פוניבז' כי עיריית בני ברק נתנה אישור בנייה, והנה השכנים בונים אבל לרב אין כסף לבנייה. הוא השיג הלוואה מאביו, גביר תושב צרפת. כיון שיש כסף, החלו לטפל בעניינים וסוכם עם קבלן על בנייה ופרטי פרטיה: שלד, פנים, ריצוף, חשמל ומים.

וַיְדַבֵּר יי אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי (א, א)

במדבר סיני. לעיל מיניה (ויקרא כז לד) כתיב 'אלה המצוות' וסמך ליה 'במדבר'. לומר: אם אין אדם משים עצמו כמדבר אינו יכול לידע תורה ומצוות (בעל הטורים)

אם משים אדם עצמו כמדבר זה שהכל דשין בו - תלמודו מתקיים בידו (עירובין נד.)

'מדבר' מסמל ויתור לאחרים והסתפקות במועט, כי - 'כך היא דרכה של תורה'... פעמים שאנו זוכים לראות התנהלות ואורח החיים של 'אדם גדול', התנהלות שנותנת לנו לחוש מעט מהו 'משים עצמו כמדבר', ובפרט מפעים הדבר כשרואים במוחש כמה מידת הוותרנות וההסתפקות במועט רצויה במרומים... והיאך הקב"ה משדד מערכות לתת לאדם כזה 'די מחסורו' ברווח. התיאור דלהלן יספר לנו - על 'ישרות' ו'צניעות', על 'ויתור' ו'בריחה ממחלוקת', ועל... 'פירותיהם בעולם הזה'...

בביתו הקודם של הגאון רבי **בן-ציון פלמן** זצ"ל ברחוב סעדיה גאון, הסתופפו 14 נפשות בשני חדרים, אחד לבנים, והשני לבנות, ועוד מרפסת קטנה שסגרו ל'חדר הורים'.

בקומת מגוריהם, בדלת הסמוכה, התגוררה משפחת הרב **יעקב פויפר** זצ"ל. וכיון שמשפחת פויפר הכירו בצפיפות שבבית הרב, הציעו לר' בן ציון שהם מוכנים בשמחה רבה, לספח חדר אחד מביתם אל בית משפחת פלמן, על ידי שבירת הקיר המפריד, כך למשך כמה שנים.

הרב פויפר בנדיבות לבו אמר לר' בן ציון: "תראה, ב"ה חיתנתי את הילדים, יש לי בית גדול וריק. לך יש בית צפוף, ברוך בילדים קטנים ב"ה. בבקשה, תספח לך חדר מדירתי לדירתך עד שבעזרת ה' תחתן את הילדים, ואז תחזיר לי את החדר בחזרה. נעשה על כך הסכם כתוב וחתום כדת וכדין".

ר' בן ציון מיאן ואמר כי אין לו צורך, וברוך ה' שלא חסר בביתו דבר.

בתו של הרב פויפר, מעידה על הימים ההם: "הבית הקרין עוצמה וחוזק פנימי, לא היתה שם תחושה שחסר משהו. הגרב"צ ידע לשמוח בשמחת התורה, ואשתו הרבנית

ר' בן ציון מיאן כי היה סבור שתפקיד הרבנות יגרע מלימודיו. ניסו לשכנעו שיטול על עצמו את הכתר, אך הוא דחה את המשכנעים בכל לב.

הם חזרו לרב שך במפח נפש. הוא הרהר רגע קצר ויעץ להם: "תראו, ר' בן ציון חי בדירה קטנה מאוד עם הרבה ילדים. תדאגו שהוא ירכוש דירה ב'שכונה', וכאשר יתגורר בשכונה, ממילא הכל יבואו לשאול אותו, ועם הזמן תבקשו ממנו גם למסור שיעור בשכונה וכו'. וכי יש צורך שיהיה רב רשמי? וכי את מרן ה'חזון איש' מינו להיות רב?! - ועם זאת הוא היה רב של כלל ישראל, ללא כל מינוי רשמי. כך גם הוא, יהיה אתכם ויהיה רבכם".

ואכן ראשי הקהל נכנסו לרבי בן ציון בהצעה לבוא להתגורר ב'שכונה' בדירה מרווחת, והבטיחו כי ידאגו לדירה בעלת תנאים טובים, באופן שלא יצטרך לשלם לדירה החדשה יותר ממחיר דירתו הישנה, ובנוסף לכך הבטיחו כי ידאגו ל'משכנתא' משלימה על כל הדירה, כל שלא יאלץ למכור מיד את הדירה הישנה קודם שיכנס לדירה החדשה [שאז עוד הייתה דירה על הנייר].

הוא השיב: "אני מבין שהסיבה שאתם דואגים לי לדירה, היא המחשבה שבסופו של דבר אהיה שם רב, וכבר אמרתי לכם שאין רצוני בכך". הם ענו לו כי יחתמו לפניו שאין בכך שום מחוייבות מצידו להיות רב, והסכים.

ביני לביני, הביא הרב שלמה לורנץ את מנהלת המחוז של 'משרד השיכון' כדי שתראה את הצפיפות בבית. המטרה הייתה שהיא תשוכנע להעניק תנאים טובים למשכנתא זולה ונוחה עבור הדירה העתידית בשכונה החדשה.

היה זה ביום שישי בשעה 2:00 בצהריים כאשר כל הילדים שוהים בבית, ולפתע הגיעו לבית משפחת פלמן משלחת מאנשי משרד השיכון ובראשה מנהלת המחוז אישה חילונית המשתייכת למפא"י דאז. יחד עמם הגיעו ר' שמעון סירוקה, ר' שלמה לורנץ והרב לסקר. עד היום לא ידוע מדוע הגיעו דווקא ביום שישי, אולי הם ציפו שהיא תראה בית יהודי מלא בילדים 'מפוזר ומפורד', כפי שברוך ה' בדרך כלל נראה בית כזה בעיצומן של ההכנות לקראת שבת...

חברי הוועדה ביקשו רשות מהרבנית שרק מנהלת המחוז תיכנס פנימה ו'תסתובב' בבית והם ישארו בפתח, וקיבלו רשות לכך.

מנהלת המחוז עברה בחדרי הבית, הציצה לכאן ולשם ומדדה. היא יצאה נסערת: "אני לא מאמינה למראה עיני. כיצד יכולות 14 נפשות לחיות בתנאים כאלו, בדירה כזאת קטנה. וכזו שמחה ושלווה יש בבית...?! זה דבר לא מובן".

היא הוסיפה לומר: "אני מקנאה בכם. יש לי בן ובת, וכלב - בבית גדול, ולמרות זאת אין לי בביתי אושר ושלווה כפי שיש כאן בדירה של שני חדרים ובהם 14 נפשות. אני

ערב אחד, אחד השכנים בבניין סמוך נכנס לר' בן ציון, והודיע לו, כי הוא מתנגד לבנייה. המדובר היה בשכן שהוא עצמו הצליח שנה קודם לכן לבנות, וקיבל אז רשות מהרב פלמן, והוא כמובן בנה כאוות נפשו, אבל כעת הודיע על התנגדותו הנחרצת. עד היום לא ברור מה היה המניע לסירוב התקיף. ר' בן ציון שמע היטב בסבלנות את דבריו של המתנגד, וניסה להבין מה מפריע לו ולא הבין... אלא שהבין כי אין סיכוי שהוא יתפייס לא בממון ולא בתחנונים...

כאשר נפרדו הרהר כמה דקות ושוב הרהר. ואז הודיע לבני הבית בצורה מוחלטת: "לא בונים!". הוא יצר קשר מייד עם הקבלן להודיע על ביטול התוכנית ושאל האם חייב בתשלומי קנס מסוים, שישולם על ביטול התוכנית.

ממשיך המודד מהעירייה לספר: "ואז קיבלתי פנייה מאחד מחברי העירייה שמבקשים ממני שאלך לרב פלמן להסביר לו שהשכן לא יכול להתנגד ואין לו זכות חוקית להתנגדות זו. היינו המומים כששמענו על כך. פניתי לרב פלמן ואמרתי: 'הרי כל האישור של השכנים כאן ניתן רק בשבילכם, ומבחינה חוקית אתם יכולים לבנות ואין מי שיכול לעכב, וכי רק משום שקם עליך בעל מחלוקת או צר עין מבניין סמוך, לא תבנה?!'. הרב ענה לי: 'לא שווה לבנות אפילו מטר אחד, אם משום כך תיווצר מחלוקת עם שכנים'. הוא הודה לי מאוד על המאמצים ושיבח את טוב הלב שלנו. איחל וברך אותי בכל לב, ונפרדנו. לא נתקלתי בכל שנות עבודתי בעירייה בדבר כזה. לכן באתי במיוחד לספר לכם".

אמו של רבי בן ציון ע"ה, הגיעה במיוחד מתל אביב לבני ברק כדי לשכנע את השכן הנ"ל שיסכים לבנייה, אבל השכן התנגד. ומביתו של השכן, היא נכנסה לדבר עם בנה, לספר לו כי השכן מדבר דברי הבל וריק. בנה אמר לה: "אמא היקרה לי [כיבוד אם של ר' בן ציון היה כיחיד בדור...], אני מעדיף לא לדבר יותר על הנושא הזה. גם אני רציתי מאוד לבנות, אבל כיון שהשכן לא מוכן גם אחרי שדיברתם איתו, לכן אני צריך למחוק מהמוח את כל העניין!".

אמו שהכירה את 'המוח' שלו, הבינה שכאשר הוא חושש ממריבה, החשש הזה יותר חזק מלהזיז קיר ביטון... ואם הוא עוד מתנסח בלשון זו, שעליו למחוק את העניין מהמוח, זהו סוף פסוק...

החברותא של רב"צ אמר פעם, כי הדבר המופלא בכל הסיפור כי לאחר שוויתר לשכן, לא נשאר לו שום קפיידא עליו, והמשיך לדבר איתו כידיד ממש, ותמיד כשנפגשו, דיבר איתו בשמחה, כאילו הוא חברו הטוב ביותר. המחיקה מתאי המוח הייתה לחלוטין...

בימים ההם, החלה להיבנות שכונה מפוארת בבני ברק. הנהלת צא"י ביקשו להביא רב חשוב לשכונה, הם נכנסו למרן הרב שך צ"צ כדי להתייעץ את מי להכתיר לרב. אמר להם הרב שך: "תיקחו את הגרב"צ פלמן שהוא יהודי משכמו ומעלה. צדיק ומלא ביר"ש, ואיש הלכה".

מתפעלת. ומודיעה בזאת, שמיד בשבוע הבא יהיה אישור על כל בקשה שתבקשו".

"ואכן היא חתמה על אישורים לתנאים טובים מאוד, ודאגה לכל מה שביקשנו ממנה בעניין" - אמר רבי שמעון סירוקה ז"ל.

אך בזה עדיין לא תם העניין... כשהקב"ה נותן - הוא נותן ביד רחבה... באותה תקופה החליפה מדינת ישראל את המטבע ובמקום 'לירות' החלו להשתמש ב'שקלים'. האינפלציה הייתה גדולה. וכיוון שהמשכנתא המשלימה הייתה בנויה כתשלומים שאינם צמודים למדד [כך נקבע באישורים הנוחים של משרד השיכון] לכן בוטל מאליו כמעט כל החוב לבנק... הבנק מחק את המשכנתא, ונמצא בסופו של דבר, שמשפחת פלמן קיבלה בשכונה החדשה דירה של 4 חדרים חינם אין כסף!...

בינתיים, עוד קודם שהושלמה ממש בניית הדירה בשכונה החדשה, אותו שכן שהתנגד בתוקף לתוספת הבנייה בדירה הישנה שברחוב רבי סעדיה גאון, כבר עבר לגור בעיר אחרת, אבל הבניה כבר לא הייתה רלוונטית.

ר' בן ציון היה משוחח לפעמים על המקרה הזה, כדי לחזק ולעודד, וכה אמר כמה פעמים לידידיו בכולל: "כשמוותרים לא מפסידים, תמיד כשוויתרתי - לא הפסדתי. ולדוגמא במקרה זה, לו היינו בונים, היינו מסתכסכים עם השכן, הייתי נשאר בדירה אחת קצת יותר גדולה (3 חדרים) ועם סכסוך שכנים, שהרי לא היה עולה בדעתי להסכים לקנות דירה חדשה. ועכשו שוויתרתי קיבלתי דירה גדולה של 4 חדרים חינם... בנוסף לכך את הדירה הישנה יכולתי לתת עבור נישואי בנותיי שעמדו בפרק השידוכין, וחפצו בחתנים תלמידי חכמים".

הוא התנסח פעם באוזני החברותא שלו ואמר עיקרון זה בנוסח דומה: "הרב שך אמר לי כמה פעמים בהאי לישראל: אני יכול לומר בוודאות שבכל מה שוויתרתי במשך חיי, מעולם לא הפסדתי, ואדרבה תמיד בסופו של דבר הרווחתי. ואינני מתכוון בדבר שיש בו צדדים לכאן וצדדים לכאן, כוונתי בדברים שבודאי מעיקר הדין לא הייתי צריך לוותר, אבל כשוויתרתי - לא הפסדתי, רק הרווחתי".

[מתוך הספר 'ספר ללא שם']

וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת אֶהְרֵן וּבְמִשָּׁה (ג, א)

ואלה תולדות אהרן ומשה - ואינו מזכיר אלא בני אהרן. ונקראו תולדות משה, לפי שלימדן תורה. מלמד שכל המלמד את בן חברו תורה, מעלה עליו הכתוב כאלו ילדו (רש"י)

מאמרי חז"ל רבים נאמרו אודות מי שמלמד את בן חברו תורה. האחד, מאמרו של רבי שמואל בר נחמני (סנהדרין ט:),

'המלמד את בן חברו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו', והוא נלמד מפרשתנו. ומאמר נוסף של ריש לקיש (סנהדרין צט:): 'המלמד את בן חברו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאו', שנאמר: 'ואת הנפש אשר עשו בחרן'.

הגאון רבי אליהו ברוך פינקל זצ"ל עומד על ההבדל בין שני הביטויים, 'כאילו עשאו' ו'כאילו ילדו'. 'עשייה' היא יצירה של דבר, כאומן שיוצר כלי. כשהוא מסיים לייצר את הכלי, הוא כבר אינו קשור לכלי, מכאן ואילך הכלי יעשה את דרכו לשמש את מי שיקנה אותו. לעומת זאת, 'לידה' - אב המוליד את בנו, הקשר ביניהם הוא קשר דם טבעי, שלעולם לא יתנתק. לנצח נצחים הם יהיו קשורים ומחוברים, ולעולם ידאג האב לשלום בנו.

הוא אומר, שני סוגי מלמדים נאמרו כאן. האחד, מלמד שהוא כאומן, הוא אמנם יוצר ממנו 'כלי מפואר', אך יחד עם זאת כאשר הכלי - התלמיד, עומד על דעתו וכבר נושא את עצמו, הוא מתנתק ממנו, כמו האומן שמתנתק מהכלי שיצר. מאידך, יש מלמד שהוא כאב מולידו. הוא לעולם לא יתנתק מתלמידו, תמיד ידאג לו וישים את עינו עליו, וגם כשלאורה התלמיד כבר אינו זקוק לו, הוא לא ינתק את קשריו עמו, יתפלל לשגשוגו וישמח בהצלחתו.

* * *

מספר הרב ישראל ליוש שליט"א: בהיותי תלמיד בישיבת מיר, היה זה חורף מושלג. בוקר אחד, בדרכי אל היכל הישיבה לתפילת שחרית, אני רואה את מרן ראש הישיבה הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל, פוסע לאיטו על שכבת השלג לכיוון הישיבה. גם בכביש סלול, לא היתה ההליכה קלה על ראש הישיבה, קל וחומר בשלג. כל פסיעה היתה מדודה ושקולה.

קשה היה לנו, תלמידיו, לראות אותו מתאמץ כל כך, ובחביבות רבה נגשנו אליו כמה תלמידים ושאלנו אותו: "מדוע ראש הישיבה מתאמץ כל כך לבוא לישיבה במזג אוויר כה חורפי? הרי טלפון אחד לישיבה, ומנין תלמידים היו באים לבית ראש הישיבה!".

"כשיש שלג" - ענה לנו ראש הישיבה - "בחורים שמחים, אני רוצה לראות אתכם שמחים!".

זוהי תשובה של מלמד תורה שהוא 'כאילו ילדו'. אילו היינו בעיני ראש הישיבה רק בבחינת כלי שיצר אותנו, לא היה מתאמץ כל כך רק כדי לראות אותנו שמחים...

* * *

סיפור דומה סופר על ראש הישיבה הגאון רבי יחזקאל סרנא זצ"ל, פעם בליל שבת היה חלש ותשוש, ולא עלה להיכל הישיבה לתפילת ערבית. לקראת סיום התפילה בישיבה, הוא אזר את שארית כוחותיו, ובמאמץ עילאי עלה להיכל הישיבה.

* * *

הגאון רבי אריה לוי זצ"ל היה תלמידו של הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל עוד בהיותו בחור בישיבתו בסלוצק. כשהם התגוררו בירושלים, נוהג היה רבי אריה לעלות מידי ליל שבת, לאחר הסעודה, אל רבי איסר זלמן. הם היו משוחחים בדברי תורה, ונזכרים בערגה בזכרונות מתוקים מימי הישיבה בסלוצק.

פעם שאל רבי איסר זלמן את תלמידו רבי אריה היכן אכל כשלמד בסלוצק? [בזמנו לא היה 'חדר-אוכל' מסודר בישיבה, הבחורים היו מתארחים 'ימים' אצל בעלי הבתים בעיירה].

"בשבתות אכלתי אצל פלוני!" – השיב רבי אריה.

"והיכן אכלת בימות החול?" – הוסיף רבי איסר זלמן לברר.

רבי אריה מנה כמה משמות בעלי הבתים שהיה נוהג לאכול אצלם בימות החול. אך תשובתו לא סיפקה את רבי איסר זלמן, כי לפי חשבונו עדיין היו ימים חסרים, עליהם לא פירט היכן אכל, ולכן הוסיף לברר אצל רבי אריה, היכן אכל בשאר הימים?

"בימים הללו" – ענה רבי אריה – "לא אכלתי... אך דבר לא ארע, דווקא ימים אלו היו חביבים עלי...".

כעבור כמה שעות, אחרי שכבר הספיק רבי אריה לעלות על יצועו, נשמעו לפתע נקישות בדלת. בפתח עמדה הרבנית בילא הינדה, רעייתו של רבי איסר זלמן.

"אנא רחמו על בעלי" – התחננה הרבנית – "הוא אינו מוצא מנוח לנפשו".

לשמע קריאות הרבנית, יצא רבי אריה ממיטתו ופנה אל הדלת לברר מה ארע.

- "לאחר שהתברר לראש הישיבה כי כשלמדת בישיבתו היו ימים בהם לא אכלת, אינו רגוע, אתה חייב לבוא אל הרב ולדבר עמו".

רבי אריה סר במהירות לבית הרב, ופגש אותו כשהוא נסער, מסתובב אנה ואנה כארי בסוגר. כשראה אותו רבי איסר זלמן, פנה אליו בתחנונים: "אנא סלח לי, שלוש שנים למדת בישיבתנו, ואני כלל לא ידעתי שיש ימים שלא אכלת!. הרי אני הייתי אחראי עליך, הכיצד כשלתי ולא דאגתי לך?!", סלח ומחל לי, תלמידי היקר!".

"רבה! – השיב רבי אריה – "הרי אני אשמ בכך שלא ידעתי את הנהלת הישיבה!, הרב יסיר דאגה מליבו!".

רק לאחר שהתאמץ רבי אריה להבהיר לרבי איסר זלמן כי אין לו כל תרעומת עליו, נתיישבה דעתו של רבי איסר זלמן... [מתוך 'לקראת שבת מלכתא-הרב ישראל לויש]

לפליאת בני ביתו, הסביר: "תפילה, נחלקו בה הפוסקים אם היא מן התורה או מדרבנן, ואף אם עיקרה מדאורייתא, מנין התפילות, זמן וחובת תפילה בציבור, אינן מן התורה, אבל לאחל 'גוט שבת' לבניי – תלמידיי, היא מצות עשה מן התורה!".

* * *

הנהגות מפליאות מצאנו אצל גדולי ישראל ביחסם לתלמידיהם, עד שפעמים העדיפו אותם על בניהם. כך היה כאשר המשגיח הגאון רבי ירוחם ממיר זצ"ל השיא את בנו שהיה גם תלמידו. ראש ישיבת סלונים הגאון רבי שבת יגל זצ"ל בא לחתונה ובירכו: "מזל טוב על ה'ילדו' ועל ה'כאילו ילדו'".

"אצלנו" – ענה לו רבי ירוחם – "ה'כאילו ילדו' הוא לפני ה'ילדו'".

וראויה תשובה זו למשגיח רבי ירוחם, שתמיד הרגיש כי תלמידיו הם בניו ממש, ואין כל הבדל ביניהם. "ההבדל היחיד" – כך היה אומר – "שבנים הם מהחלק הגופני, ותלמידים הם מהחלק הרוחני".

פעם חלה אחד מבניו. המשגיח הצטער מאוד, ואמר: "טעיתי, אני עדיין רואה שבכל זאת יש מעט הבדל, עליו אני מצטער ביותר".

* * *

פעם פנה הסבא מסלבודקא זצ"ל לאחד התלמידים בישיבה, וביקש ממנו כי ישאל את הבחור 'יצחק וורשווער' – מי שלימים נודע כגאון רבי יצחק הוטנר זצ"ל בעל ה'פחד יצחק' – את שם אמו. התלמיד עשה כמצוות רבו, ואמר ליצחק שהסבא מבקש לדעת מה שם אמו?.

יצחק היה מאוד מופתע מהבקשה, והחליט שהוא יילך אל הסבא לברר לשם מה זקוק הוא לדעת את שם אמו. אך קרב יצחק אל הסבא, אמר לו הסבא בנחרצות: "אל נא תקרב אלי, בקשתי רק לדעת את שם אמן, ותו לא!".

יצחק נפגע מאוד מתגובתו של הסבא, ובמיוחד שהיא נאמרה לפני בני הישיבה, הוא חש עלוב ומבוזה, והחליט לעזוב את הישיבה. בטרם עזב את הישיבה נגש לבית הסבא כדי להיפרד ממנו פרידת נימוסין.

הרבנית שאלה לשמו, בטרם תקרא לבעלה. "יצחק וורשווער" – ענה לה.

- "אתה הוא הבחור שבעלי מתפלל עליו כל לילה בדמעות שלישי...?!"

כששמע זאת יצחק, אמר לרבנית: "אני כבר לא צריך לדבר עם הרב...!"